

Fra:	KS	Dato:	27.04.2017
Til:	Stortingets kommunal- og forvaltningskomite	Dokument nr.:	17/00719-1
Kopi til:			

Høringsnotat fra KS, Kommunal- og forvaltningskomiteen 2. mai 2017 **Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå**

Skal målet med reformen innfris krever det overføring av flere oppgaver og virkemidler

KS vil påpeke det betydelige misforholdet mellom målene med reformen og de konkrete oppgaver og virkemidler som de nye folkevalgte regionene blir utstyrt med. KS forutsetter at Stortinget følger opp og tydeliggjør et bedre samsvar i tråd med sine bestillinger.

Struktur

For å sikre en helhetlig og samlet prosess med hensyn til overføring av oppgaver og god implementering av den nye strukturen, er det viktig å beslutte inndelingen av landet på samme tid, herunder inndeling i Nord Norge

Organisering av regional stat må endres i tråd med nye fylkeskommunale grenser. Dette gjelder i særlig etater som ivaretar oppgaver innenfor samfunns- og arealplanlegging, klima- og miljøvern, folkehelse, kompetanse, kultur, ressursforvaltning, samferdsel og næringsutvikling. Samordning med de nye fylkeskommunene må gis sterkere vekt enn det som kommer fram av regjeringens kriterier for ny statlig inndeling (side 51 , spalte 2).

Fylkeskommunene må involveres i arbeidet justering av fylkesgrenser basert på enkeltkommuners tilhørighet mm

Rollen som samfunnsutvikler:

Proposisjonen inneholder gode beskrivelser om mer forpliktende samarbeid og dialog om så vel utarbeidelsen som oppfølgingen av, den regionale samfunnsplanleggingen. For å styrke fylkeskommunenes rolle som samfunnsutviklere trengs det imidlertid flere virkemidler, samt sterkere lovhjemlede forpliktelser gjennom Plan og bygningsloven (PBL) både om deltakelse, oppfølging og om konsekvenser av manglende oppfølging. Dagens rettsregler sikrer ikke tilstrekkelig oppslutning om regionale planprosesser. Selv om andre myndigheter er forpliktet til å delta i regionale planprosesser, har kravet liten betydning for de som velger å stå utenfor. Regionale planer er kun retningsgivende. Mangel på rettslige virkninger medfører at regionale planprosesser, strategier og planer mister mye av sin legitimitet og gjennomslagskraft i praksis. Ikke minst innen kommuneoverskridende areal og transportplaner er det viktig at planene kan gis rettslig bindende virkning.

KS ber om at ekspertutvalget gis i oppdrag å se nærmere på utforming av PBL, herunder behovet for at fylkeskommunene på nærmere betingelser kan vedta bindende areal- og transportplaner.

Oppgaver:

På tross av enkelte konkrete forslag som går i riktig retning, registrer KS et stort gap mellom behovet for overføring av oppgaver, og de konkrete forslagene som fremmes.

Tannhelse:

Overføring av tannhelsetjenesten til kommunene vil medføre økt byråkrati og økte administrative kostnader uten at hverken tjenestens kapasitet eller kompetanse styrkes. Flertallet av høringsinstansene – inkludert kommunene selv – er negative til forslaget om overføring. KS vil at ansvaret for tjenesten fortsatt skal ivaretas av fylkeskommunene.

Sams vegadministrasjon:

Det framkommer av proposisjonen at regjeringen vil utrede konsekvensene av at fagadministrasjonen knyttet til fylkesvegnettet blir overført til fylkeskommunene og «.....korleis ei eventuell overføring kan gjennomførast» .

KS forutsetter at Stortinget gjentar sitt anmodningsvedtak fra Innst S 377 S (2015-2016) , om at regjeringen ikke bare vurderer en eventuell overføring, men at regjeringen faktisk sørger for en slik overføring.

Kollektivtransport:

Selv om de tre største bykommunene i Norge utenom Oslo har forutsetninger for å kunne overta ansvaret for å drifte kollektivtransporten effektivt, forutsatt enighet med fylkeskommunen om en helhetlig transportplanlegging i regionen, er det neppe grunn til å tro at dette isolert sett gir innbyggerne samlet et bedre kollektivtilbud og bedre regional samfunnsplanlegging enn hva dagens ansvarsfordeling innebærer. KS mener derfor at dette samlet sett taler for å ikke gjennomføre lovendringen, og beholde dagens generalistkommuneprinsipp.

Øvrige oppgaver:

For å styrke fylkeskommunenes legitimitet og handlingsrom i tråd med Stortingets mål med reformen er det helt nødvendig å overføre flere oppgaver enn det som nå foreslås i proposisjonen. KS viser i den forbindelse til innspill på oppgaver som ble gitt i forbindelse med høringen av St. meld 12. Flere økonomiske virkemidler som i dag ligger til IN, NFR, SIVA, NAV og Fylkesmann bør overføres fylkeskommunene.

KS ser positivt på forslagene om oppfølging og utredning av kompetansepoltiske og kulturpolitiske virkemidler.

Ekspertutvalget

KS forutsetter at ekspertutvalget blir et hurtigarbeidende utvalg.

Stortinget bør behandle utvalgets forslag før de nye fylkeskommunene etableres 01.01.2020. Dette vil sikre oppgaveoverføringer som bidrar til å motivere fylkeskommunene til forsterket innsats i gjennomføringen av reformen. KS savner en nærmere framstilling av utvalgets oppdrag og mandat